

СТАНОВИЩЕ

относно дисертационен труд

на тема „Компютърните престъпления

по българското и албанското наказателно право”,

разработен от Гентиан Фетах Кочи,

докторант в катедра „Наказателноправни науки”

в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски”,

от доц. д-р Юлиана Младенова Матеева,

Варненски свободен университет “Черноризец Храбър” -

член на научно жури

Представеният дисертационен труд разглежда безспорно актуален проблем: наказателноправната уредба на компютърните престъпления в сравнителноправен порядък. Изследвани са българското и албанското наказателно право, както и международноправната уредба.

Дисертацията е в обем от 273 страници и е структурирана в седем глави.. Списъкът с използваната литература - заглавия на български и чужд език - обхваща общо 137 източника, съдебна практика и интернет ресурси.

В разработката коректно се използва наказателноправната терминология. Поставени са за решаване сериозни въпроси, свързани с компютърните престъпления, които имат глобално значение. Удачна е бележката на автора, впрочем не само по отношение на тези престъпления, че е крайно неправилно, при промени в националните законодателства, да се прави буквален превод на международни нормативни актове, без да се отчитат специфичните езикови несъответствия.

Първа глава представлява обща характеристика на дисертацията, изясняват се нейните предмет и задачи, актуалност, научна новост, практическо

значение, използваните методи. Втора глава изследва зараждането на компютърната престъпност и историческото развитие на компютърните престъпления. Трета глава разглежда правната уредба на компютърните престъпления в международното право. В четвърта глава се проследява албанското наказателно материално и процесуално право. Пета глава разглежда българската наказателноправна уредба на компютърните престъпления. Шеста глава обхваща предложенията *de lege ferenda*, които са обосновани и могат да бъдат подкрепени. Седма глава представлява заключение.

Авторефератът отразява основните постановки, залегнали в труда. По темата на дисертацията са направени девет публикации.

Към написаното могат да бъдат отправени следните бележки:

Би могла да се опрости структурата на труда, като например вместо глава първа, която дословно възпроизвежда текста на автореферата, се направи кратък увод.

Не би било излишно, да се съкрати обема на разработката, като се отстранят или поне редуцират прекомерните позовавания на законови разпоредби. На места цели подточки представляват единствено и само цитиране на нормативен текст (т. 5.3.2.3.); струва ми се, че няма нужда и от изписване на легалните дефиниции от чл. 93 от НК (с. 157 – 159). Резерви за съкращаване могат да се открият и във възможността, различните вътрешни и международни нормативни актове да се изброят в приложения към дисертационния труд,

Работата би спечелила, ако някои от предложенията *de lege ferenda* бъдат очертани с по-голяма степен на конкретност – понастоящем се посочва само недостатъкът на действащата уредба, но не се излага собствена идея за това как да бъде преодолян (например чрез предложения за законови дефиниции на недифинираните понятия).

Удачно е да се прецизира списъкът с използваната литература, тъй като някои от посочените източници се дублират: 13 и 25, 17 и 19.

Би било добре и да се направи цялостна редакция на текста, за да се отстранят от него останалите от стари редакции несъгласувани части на речта.

Направените критични бележки не накърняват положителната оценка, която дисертационният труд заслужава и имат за цел единствено да допринесат за повишаване качеството на разработката. Считаю, че са удовлетворени изискванията на чл. 6, ал. 3 от ЗРАСРБ: дисертацията съдържа научни и научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по наказателно право и способност за самостоятелни научни изследвания.

Предвид гореизложеното, ще гласувам положително за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по Наказателно право на Гентиан Фетах Кочи, докторант в катедра „Наказателноправни науки“ в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“,

19. 12. 2016г.

Изготвил становището:

Варна

/доц. д-р Юлиана Матеева/